

ZENBAIT TITULU ETA OFIZIO HONDARRIBIKO ETXE IZENETAN

Hondarribian, kale kaskotik kanpora zeuden edo dauden etxerik gehienak, basterriak barne direla, pertsona izena darabate, batzutan bataio izenekoa, bestetan deituratikoa eta inoiz ezizen edo izengoitizkoa ere bai. Baina, horiez gainera badiara titulu edo ofiziozkoak ere. Benetan interesgarriak nor zein zen edo zertan ari zen jakiteko. Gaurko artikulutxo honekin emango ditugu zenbait adibide.

Gaur hain ezaguna den Biskundi auzoak, bere izena, lehen toki hartan zen etxe batetik hartua du. Etxe hori, 1857. urtean **Viscundinea** bezala agertzen da probintziako Nomenklatorrean eta, zalan-tzarik gabe, bizkondearen etxea zela erakusten du.

Oso ezaguna zaigu Batxillerenea ere, 1787ko zensoan **Bachillerenea** agertzen zaiguna. Gaur egun, zerbait ikasia den guziak du batxiller titulua, baina hamazortzigarren mendean ez zen nornahi.

Garai haietan, euskaldunek ez zeuden soldaduzkara joateko beharturik, foruen eskubidez, baldin bere erresumako gerrarako izan ezik, baina mertzenari gisa boluntario joan ezinik ez zuten eta holakoak ere maila berezia osatzen zuten gizartean eta horregatik da etxeetarik bat Soldadue-nea, 1857ko zerrenda hartan **Soldadunea** bezala agertzen dena.

Konsul zenaren etxeak ere, bere izena hartu zuen, Konsulanea. 1787ko zenso hartan, hutsegitez edo, **Consolenea** agertzen da (behar bada ahozkatzean hala erabiliko zuten), baina 1857ko Nomenklatorraren zerrendan argi dator, **Consulaenea**.

Harginik ez zen faltako Hondarribian, Jaizkibel mendiko hondar-harria hain es-timagarria zenez etxeak edo elizak eraikitze-ko, baina norbait bazen garairen batean ofizio hortan bestek baina doain gehiago zuenik zeren bai baita etxe bat Argiñenea deritzana, 1787ko zenso hartatik behinik-pehin, han datorrenez **Arguiñenea**.

Arotz ofiziotikakoa dugu ordea Arotzena, 1787ko zerrenda hartan **Arozena** zena, 1857koan ordea, **Arotsena**. Hortik ikus, behar bada, ordurako nahastua zela z eta s-ren arteko berezketa gure herrian.

Gaur Balestanea izenez ezagutzen dena, **Ballestarienea** zen 1787an, eta **Ballestanea** 1857an. Ballesta, armatik ala zalgurdiarenetik ote zen? Dena dela, hor da go ofizio baten izena.

Ttun-ttun joleak emango zion izena Danboliñenari. Hau ere, gutienez, hamazortzigarren mendetik datorkigu, 1787an **Tamboliñenea** eta 1857an **Damboliñenea** azaltzen denez.

1787an **Herreronea** eta 1857an **Erre-rona** agertzen zaiguna, ofiziozkoa ezik dituratikoa izan daiteke, zeren 1638rako he-men agertzen bait da deitura hori, Miguel de Aguinaga Herrero-gandik hasita edo. Garai haietan erraz egiten bai zuten bigarren deitura lehenengoagatik trukatzera edo bietarik edozeinekin baliatzea. Larra-mendi bera, adibidez, amaren deituraz ibili zen aitarengandik zetorkion Garagorri baztertuz.

Telleria, 1787ko zerrendan aipatzen da, hutsik zegoela aditzera emanaz, bai-na 1857ko etxe zerrendan berriz dator. Geroztik galdua da nonbait. Egia esan, Te-lleria, ofizioa bera baino areago zen lan-tegia, baina teilagina, edo teilaginak ere han biziko ziren.

Horietatik ohartuko gara izen bakoitzak zernolako adibideak ematen dituen eta ulert errazago egingo zaigu ondare be-zala historiarentzat zein hizkuntzarentzat eskaintzen dizkiguten datoak jakingarriak direla.

Juan San Martin

HERRI DEMOGRAFIAREN GOITIBEHERRAK

JAIOTZAK

EKAINAK

- 14: ITXASO Ugartemendia Moreno Ramon eta Josefa Antoniaren alaba Guadalupeko Ama, 3 - 4.º eskub.
- 11: TAMARA Amorena Igarza Jose Ramon eta Sararen alaba Higer bidea 3 - 3.º A.
- 13: IRATI Torija Menor Ricardo eta Luciaren alaba Biteri kalea 2 - 4.º A.
- 18: XABIER JERONIMO Izaguirre Alza Jose Maria eta Nievesen semea. Loraitz bat - 2.
- 21: MIREÑ Arrigain Alonso Simon eta Isabelen alaba. Guadalupeko Ama 12 - 4.º.
- 24: JON Ugartemendia Ugalde Juan M. eta Mª Josefaren semea. Pasai kalea - Errezubi bi - B.
- 27: MARCOS-ALON Garcia Inostrosa Marcos eta Mª Cristinaren semea. Ubilla kalea 10 - 2.º A.

EZKONTZAK

EKAINAK

- 13: Joseba Iñaki OYARZABAL ISASA 30 urtekoa - Irundarra. Margarita ALKAIN GOIKOETXEA 27 urtekoa - Hondarribiarra.
- 20: Jose Ignacio OREJA CEA 26 urtekoa - Gasteizen jaioa eta Iruñan bizi dena. Beatriz TUREGANO ARROYO 22 urtekoa - Irunen jaioa eta Hondarribian bizi dena.
- 20: Fernando ZAPIAIN LOYARTE 29 urtekoa - Beratarra. Mª Angeles AZPIAZU OLASCOAGA 24 urtekoa - Hondarribiarra.
- 29: Benito AMADOR GARCIA 24 urtekoa - Salamancan jaioa eta Irunen bizi dena. Mª Izaskun KEREJETA EIZAGIRRE 22 urtekoa - Hondarribiarra.
- 27: Carlos ITURRALDE ARA 34 urtekoa - Irunen jaioa eta Hondarribian bizi dena. Miren A. IÑARGA ETXEBERRIA 20 urtekoa - Irundarra.

UZTAILAK

- 11: Jose A. ZUBIZARRETA ETXEBESTE 29 urtekoa - Zizurkilen jaioa eta Azpeitian bizi dena. Mª Aranzazu MUGURUZA AMUNARRIZ 20 urtekoa - Hondarribiarra.

HERRIOTZAK

EKAINAK

- 21: Mª Dolores AGIRRE ALDAZ 88 urtekoa - Kale Nagusia 30 - 2.º

UDAL LIBUTEGIKO ESTADISTIKA (EKAINA)

Liburu erabiliak	1.059
Lan Orokorrak	67
Umeentzako	593
Zientziak	280
Literatura	119
Irakurleak	860
Gizonezkoak	440
Emakumeak	420
Umeak	648
Helduak	212
Euskal liburu erabiliak	15,95%
Portzentaia jetsi da	3,02%
Kote	